

Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území pro oblast vzdělávání

AKTUALIZACE 2023

○ **Strategie na území ORP Nová Paka**

Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na místní úrovni – ORP Nová Paka

Strategické dokumenty ORP NOVÁ PAKA	
Název (poznámka)	dostupné na (link)
Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Brána do Českého ráje, z.s. na období 2021 - 2027 (schválena valnou hromadou MAS Brána do Českého ráje 30.06.2021)	https://masbcr.cz/strategie-clld/
Strategie území správního obvodu ORP Nová Paka v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volnočasových aktivit (období 2015 až 2024)	https://www.dsonovopacko.cz/projekty/projekt-meziobecni-spoluprace
Rozvojový plán Novopacka 2017-2027 (Schváleno valnou hromadou dobrovolného svazku obcí Novopacko dne 21. 6. 2018).	https://www.dsonovopacko.cz/uredni-deska?action=detail&id=2

Zdroj: vlastní zpracování

○ **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Brána do Českého ráje, z.s. na období 2021 - 2027**

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Brána do Českého ráje je koncepční dokument určující hlavní směry rozvoje regionu v letech 2021 – 2027. Strategie je vytvořena na principu vzájemné provázanosti a vyváženosti ekonomického, sociálního a environmentálního rozvoje venkovského prostoru. Vychází ze specifické situace území a zohledňuje jeho výjimečnosti. Současně však klade důraz na komplementaritu s dalšími rozvojovými strategiemi, jak na lokální, tak regionální úrovni. Ve Strategii rozvoje regionu jsou zakotveny principy trvale udržitelného rozvoje s důrazem na zachování zdrojů nacházejících se na tomto území a ohledem k životnímu prostředí regionu.

Vize území MAS Brána do Českého ráje: „*Prosperující a atraktivní region s vysokou životní úrovní obyvatel v kulturně a přírodně bohaté krajině Českého ráje a Podkrkonoší*“.

Vzdělávání se věnuje specifický cíl 3.1: **Dostupná síť školských a vzdělávacích zařízení**

Opatření 3.1.1 Investice do předškolních, školských a vzdělávacích zařízení včetně jejich vybavení **Rozvojová potřeba: D. Podpora rozvoje vzdělávacích služeb**

Projekty na zlepšení dostupnosti vzdělávacích zařízení, na zvýšení kvality nabídky a možnosti vzdělávání, modernizace a rekonstrukce škol a dalších vzdělávacích zařízení včetně jejich zázemí a vybavení (MŠ, ZŠ, SŠ a další vzdělávací zařízení). Podpora výstavby, rekonstrukce a úprav okolí škol

a vzdělávacích zařízení (např. školní zahrady a hřiště), rekonstrukce a výstavba školních jídelen, internátů a domovů mládeže.

Opatření 3.1.2 Podpora rovného přístupu ke vzdělávání a sociálního začleňování dětí

Rozvojová potřeba: D. Podpora rozvoje vzdělávacích služeb

Podpora bezbariérovosti budov vzdělávacích zařízení. Pořízení kompenzačního vybavení, pomůcek a podpora asistentů dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – důraz na inkluzi. Podpora školních psychologů. Podpora a spolupráce při místním akčním plánování ve vzdělávání na území MAS. Podpora prarodinných opatření s důrazem na posilování rodinných vazeb (doprava/doprovody do škol, příměstské tábory, dětské kluby či jiná podpora). Podpora školy jako komunitního centra obce.

Opatření 3.1.3 Podpora infrastruktury a pestřejší nabídky pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání

Rozvojová potřeba: D. Podpora rozvoje vzdělávacích služeb

Výstavba, modernizace a rozšíření infrastruktury a vybavení a úpravy okolí sloužící pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání.

- Strategie území správního obvodu ORP Nová Paka v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volnočasových aktivit (období 2015 až 2024)

Účelem strategie je vymezit a definovat možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP Nová Paka, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality ve 4 definovaných oblastech pomocí meziobecní spolupráce (4 oblasti – Školství, Sociální služby, Odpadové hospodářství a Volnočasové aktivity).

Téma č. 1 – Školství – Předškolní a základní vzdělávání

Problémové oblasti (okruhy) a cíle řešení:

1. Vysoké náklady na fungování škol a školských zařízení

Cíl Š1.1 Zavést společný nákup materiálu a služeb

Cíl Š1.2 Společně zajistit pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy

2. Neefektivní využití jednotlivých škol a zařízení

Cíl Š2.1 Využít volných kapacit základních škol a školních jídelen

Cíl Š2.2 Využití nově vzniklých (uvolněných) kapacit pro zařízení předškolního vzdělávání

3. Absence zařízení péče o děti do 3 let

Cíl Š3.1 Zajistit celodenní péči o děti do 3 let

○ Rozvojový plán Novopacka 2017 – 2027

Dokument vychází ze Strategického plánu rozvoje území Novopacko, který v roce 2004 zpracovávala společnost Centrum evropského projektování, a. s. Za účelem zachování návaznosti a přehlednosti dokumentů byla převzata struktura dokumentu. Pro zpracování analytické části byly využity veřejně dostupné informace, zejména údaje Českého statistického úřadu získané při Sčítání lidu, domů a bytů, údaje ze 4. aktualizace Rozboru udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Nová Paka a územně plánovací dokumentace jednotlivých obcí. Pro zpracování strategické části byly využity závěry z analytické části dokumentu a dále zásobníky projektových záměrů z jednotlivých obcí a dalších aktérů území. Na zpracování se podíleli statutární zástupci všech dotčených obcí v koordinaci DSO Novopacko.

Strategická vize

V roce 2035 je Novopacko bezpečným místem pro život všech věkových skupin obyvatelstva s kvalitní a dostatečnou infrastrukturou, službami a dopravní dostupností, širokou nabídkou volnočasových aktivit, čistým životním prostředím, dostupnou přírodou a bohatým cestovním ruchem respektující podmínky trvale udržitelného rozvoje.

Analytická část dokumentu Rozvojový plán Novopacka 2017 – 2027 je shrnuta ve SWOT analýze. Na tomto základě byly stanoveny prioritní oblasti, strategické cíle a jednotlivá opatření. Opatření a typové projekty se snaží posílit a využít silné stránky území v rámci nabízených příležitostí a minimalizovat tak slabé stránky regionu a rizika vyplývající z identifikovaných hrozeb.

Prioritní oblast 1: Infrastruktura

Prioritní oblast 2: Služby a občanská vybavenost

Prioritní oblast 3: Životní prostředí a bezpečnost

Pro každou oblast byly stanoveny 2 až 4 strategické cíle. Ke každému strategickému cíli je navrženo několik opatření, umožňujících naplnění stanovených cílů. Oblasti školství se týká zčásti Prioritní oblast č. 2 Služby a občanská vybavenost, Strategický cíl 2. 1 Podpořit rozvoj vzdělávacích služeb.

Prioritní oblast č. 2 Služby a občanská vybavenost

Strategický cíl 2.1 Podpořit rozvoj vzdělávacích služeb

Opatření 2. 1. 1 Zajistit dobré služby v oblasti vzdělávání

Předpokladem rozvoje předškolního a základního vzdělávání je kvalitní vybavení a modernizace stávajících mateřských škol a základních škol, včetně doprovodných zařízení (školní kuchyně, výdejny, jídelny, hřiště). Nelze opomíjet ani školská zařízení zaměřená na mimoškolní vzdělávání, kterými jsou např. základní umělecké školy nebo střediska volného času.

Typové projekty:

- Opravy, rekonstrukce a modernizace budov ZŠ, MŠ, ZUŠ, DDM
- Vybudování pobočky DDM v centru města Nová Paka
- Modernizace učeben, kabinetů, laboratoří včetně souvisejícího vybavení
- Revitalizace školních zahrad

- Výstavba školních hřišť nezbytných k výuce
- Podpora popularizačně vzdělávacích aktivit – např. paleo park

Opatření 2. 1. 2 Zajistit odpovídající nabídku v oblasti učňovského a středního vzdělávání

Město Nová Paka je sídlem třech středních škol, jejichž zřizovatel je Královéhradecký kraj. Záměrem opatření je snaha udržet atraktivnost a kredit těchto středních škol, neboť právě díky nim a jejich spolupráci s potencionálními zaměstnavateli se vytváří kvalitní odborná pracovní síla na místním pracovním trhu. Nabídka vzdělávání musí odrážet aktuální potřeby a požadavky trhu práce a jeho předpokládaný vývoj.

Typové projekty:

- Projekty zaměřené na spolupráci škol a místních podnikatelských subjektů
- Inovace ve vzdělávání, podpora vědy a výzkumu

○ **Strategie na vyšších územních úrovních – Královéhradecký kraj**

Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na krajské úrovni – Královéhradecký kraj

Strategické dokumenty KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	
Název	dostupné na (link)
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020 - 2024	https://kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/skolstvi/vyrocnizpravy/DZ-KHK-2020-2024-final-20-2-2020.pdf
Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2021 - 2027	https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/rozvoj-2014-2020/ Strategie-rozvoje-KHK-2021-2027.pdf

Zdroj: vlastní zpracování

○ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020 - 2024**

DZ KHK představuje jeden z významných nástrojů formování vzdělávací soustavy v kraji. Popisuje stav vzdělávací soustavy, stanovuje priority, cíle a konkrétní úkoly vzdělávací politiky v Královéhradeckém kraji (dále také jen KHK) a zároveň předkládá nástroje potřebné pro jejich dosažení spojené se strategií účasti v rozvojových programech na regionální, celostátní i mezinárodní úrovni. Zaměřuje se zejména na kvalitu a efektivitu výchovně-vzdělávacího procesu, optimální vzdělávací nabídku úzce propojenou s trhem práce, profesionalitu pedagogů, nutnost celoživotního učení všech občanů České republiky, v neposlední řadě i na další zdroje financování školství kromě státního rozpočtu.

Vize Královéhradeckého kraje v oblasti vzdělávání

- Vzdělávací obsah se dynamicky vyvíjí v souladu s potřebami společnosti. Didaktické metody a způsoby hodnocení podporují vnitřní motivaci žáků.
- Podmínky pro vzdělávání se neustále zlepšují, ředitelům škol a učitelům je poskytována maximální podpora pro zlepšování jejich pedagogické práce.

- Školy poskytují každému ze svých žáků a studentů příležitost získání všech kompetencí, které jim umožní vést aktivní a kvalitní život, a kvalitní služby kariérního poradenství. Každý má možnost rozvíjet svůj potenciál na maximum.
- Základním znakem škol je pozitivní a bezpečné klima podporující vzájemnou spolupráci, důvěru, kreativitu a touhu po vzdělání.
- Struktura nabídky sekundárního vzdělávání i vzdělávání v rámci celoživotního učení dokáže pružně reagovat na společenský vývoj a potřeby regionu.
- Vzdělávací instituce získávají zvyšující se prestiž a respekt. Mají důvěru žáků, studentů a veřejnosti.
- Školy všech stupňů spolu vzájemně spolupracují a propojují své vzdělávací cíle.

Strategické cíle rozvoje regionálního školství v Královéhradeckém kraji

- Celkové zkvalitnění vzdělávacího procesu Ke zkvalitnění vzdělávacího procesu budou využívány všechny dostupné inovativní metody a školy budou podporovány v efektivním využívání digitálních technologií ve výuce.
- Zkvalitnění profesního rozvoje pedagogů a managementu škol a školských zařízení Budou vytvářeny podmínky pro rozvoj potenciálu všech pedagogů včetně podpory začínajících učitelů a pro zvyšování kompetencí vedoucích pracovníků.
- Rovné příležitosti ve vzdělávání Budou realizována opatření na podporu maximálního rozvoje potenciálu všech dětí, žáků a studentů včetně nadaných v průběhu celého vzdělávacího procesu.
- Aktivní komunikace a spolupráce všech účastníků ve vzdělávání Budou vytvářeny podmínky pro aktivní spolupráci a sdílení zkušeností i materiálního zázemí mezi všemi aktéry vzdělávacího procesu.

○ Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2021 - 2027

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021 - 2027 navazuje na předchozí Strategii rozvoje kraje na období 2014 - 2020 a pokračuje v zakotvených dlouhodobých prioritách rozvoje kraje. Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021–2027 reaguje na nové trendy ve vývoji regionální politiky ČR a EU ve vazbě na období 2021+, které reagují především na socioekonomický rozvoj a environmentální aspekt.

Oblasti vzdělávání se týká **Strategická priorita 1** s názvem **Konkurence schopný region** a **Strategický cíl 1.2 Kvalifikované lidské zdroje a kvalitní vzdělávání**.

Strategický cíl zaměřuje svou pozornost na tři oblasti, které jsou z pohledu kvality a dostupnosti lidských zdrojů nejdůležitější. Zkvalitňování vzdělávacího systému v kraji, nastavení efektivního systému kariérového poradenství, rozvoj znalostí, dovedností u žáků a studentů a celkové sladění potřeb trhu práce s nabídkou vzdělávacího systému v regionu je první tematickou oblastí strategického cíle. Druhou oblastí je zvyšování adaptability a stability pracovní síly v regionu. Klíčové je především další vzdělávání, které poskytuje každému člověku možnost zlepšit své postavení na trhu práce, podporuje jeho osobnostní rozvoj a zároveň přispívá ke zvyšování konkurenceschopnosti pracovní síly v regionu. Další vzdělávání může být zaměřeno na různorodé spektrum vědomostí, dovedností a kompetencí důležitých pro uplatnění v pracovním, občanském i osobním životě. Důležitým

východiskem pro tento cíl je také posilování a rozvoj partnerství klíčových subjektů trhu práce. Pozornost je také zaměřena na zefektivnění využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a využívání flexibilních způsobů práce. Pro zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky kraje je důležité zabránit odlivu mozků, vzdělaných a mladých skupin obyvatelstva.

Opatření strategického cíle 1.2

- 1.2.1 Zvýšení výsledků vzdělávacího systému v návaznosti na potřebné kompetence
- 1.2.2 Zvyšování adaptability a stability pracovní síly
- 1.2.3 Začleňování znevýhodněných skupin na trh práce

○ **Strategie na celostátní úrovni**

Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na celostátní úrovni

Strategické dokumenty CELOSTÁTNÍ	
Název	dostupné na (link)
Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+	https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030
Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+	https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021
Strategie sociálního začleňování 2021-2030	https://www.mpsv.cz/strategie-socialniho-zaclenovani-2021-2030
Dohoda o partnerství pro programové období 2021-2027	https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/priprava-obdobi-2021-2027/s/verejna-konzultace-k-prvni-mu-navrhu-dohody-o-partn
Evropa 2030	https://ec.europa.eu/info/publications/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030_cs
Strategický rámec ČR 2030	https://www.cr2030.cz/strategie/dokumenty-ke-stazeni/
Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027	http://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_pre_vence_2019_27.pdf

Některé z uvedených strategií jsou podrobně rozpracovány níže. Vybrali jsme ty, které jsou podle nás nejdůležitější a úzce souvisí se vzděláváním.

- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+

Strategie je základním dokumentem dalšího rozvoje vzdělávání v ČR. Byla schválena Vládou ČR dne 19.10.2020. Dokument určuje zcela nové priority a také počítá s rolí MAP.

Implementace Strategie 2030+ povede k vytvoření a rozvoji otevřeného vzdělávacího systému, který reaguje na měnící se vnější prostředí a poskytuje relevantní obsah vzdělávání v celoživotní perspektivě. Cílem vzdělávání v následující dekádě je základními a nepostradatelnými kompetencemi vybavený a motivovaný jedinec, který dokáže v co nejvyšší míře využít svůj potenciál v dynamicky se měnícím světě ve prospěch jak svého vlastního rozvoje, tak s ohledem na druhé a ve prospěch rozvoje celé společnosti.

Má dva hlavní strategické cíle, které se zaměřují na proměnu obsahu vzdělávání a na snižování sociálních nerovností ve vzdělávání. Tyto cíle jsou rozvedené ve strategických liniích, jež se zaměřují na proměnu samotného vzdělávání, řešení nerovností, podporu pedagogů, zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce a zajištění stabilního financování.“

- Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030

Strategie sociálního začleňování 2021–2030 je národní dokument zastřešující v rámci území České republiky hlavní oblasti významné pro sociální začleňování osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených. Jedním z důležitých bodů strategie je také přístup ke vzdělávání. Strategie definuje následující cíle:

1. Cestou vzdělání omezovat ohrožení chudobou.
2. Zajistit komplexní, mezioborovou včasnou pedagogickou péči o děti do tří let věku z rodin vyloučených či vyloučením ohrožených a nepodnětných, podpora předškolního vzdělávání, výchovy a péče.
3. Zajistit kvalitnější, dlouhodobou metodickou podporu škol i jednotlivých pedagogických pracovníků na zavádění principů rovného přístupu ve vzdělávání a na práci s žáky s různou mírou potřeby podpůrných opatření. Rozvoj služeb ŠPZ, školních psychologů a školních speciálních pedagogů i systému kvalitního vzdělávání pedagogických pracovníků.
4. Rozvíjet komunikaci a spolupráci školy s klíčovými aktéry, včetně ostatních škol a školských zařízení, zástupců samosprávy, akademické půdy, poskytovatelů služeb, rodičů a dalších.
5. Předcházet či zabránit neodůvodněnému rozřazování dětí, segregaci dle nadání a socioekonomického statutu rodiny.

- Dohoda o partnerství pro programové období 2021 - 2027

Vzdělávání (OP JAK)

- ✓ Zvýšení digitálních a klíčových dovedností a kompetencí, podpora kritického myšlení, zvýšení relevance studia, zvýšení občanských kompetencí, internacionalizace vysokoškolského prostředí

- ✓ Zvýšení kvality vzdělávání a kompetencí pedagogických pracovníků a řídicích pracovníků ve školách. Zlepšení rovného přístupu ke kvalitnímu inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě, překonávání nerovností na základě socioekonomického zázemí, menšinové (romské) nebo imigrační příslušnosti, a prevence předčasných odchodů žáků a studentů ze vzdělávání
- ✓ Zvýšení kvality celoživotního vzdělávání (OP JAK, OP Z+), rozvoj praktických dovedností a kompetencí absolventů škol, zejména u těch, u nichž byla praktická výuka narušena pandemií Covid-19

○ **Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027**

Národní strategie 2019-2027 je základním strategickým dokumentem MŠMT, který tvoří/vytváří základní rámec politiky primární prevence rizikového chování v České republice. Tato strategie vychází z předchozí Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2013-2018 a navazuje na její vyhodnocení. Národní strategie 2019-2027 vymezuje základní pilíře politiky primární prevence, jimiž jsou:

- ✓ Systém
- ✓ Koordinace
- ✓ Legislativa
- ✓ Vzdělávání
- ✓ Financování
- ✓ Monitoring
- ✓ hodnocení a výzkum

Ke každému z pilířů jsou stanoveny základní cíle Národní strategie 2019-2027 a zároveň jsou v každém pilíři stanoveny priority. Integrovanou součástí Národní strategie 2019-2027 jsou návazné akční plány – soubory konkrétních opatření a úkolů směřujících k dosažení stanovených cílů. Během implementace Národní strategie 2019-2027 budou na sebe akční plány navazovat ve třech etapách, akční plán bude vždy po 3 letech vyhodnocován a na jeho základě bude tvořen nový akční plán na další tříleté období.